

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 28.03.1968, sp. zn. 6 Cz 6/68, ECLI:CZ:NS:1968:6.CZ.6.1968.1

Číslo: 42/1969

Právní věta: Predpis o vhodnej pracovnej pomôcke, ktorý prenecháva pracovníkovi, aby subjektívne posúdil vhodnosť použitej pracovnej pomôcky, nie je konkrétnym bezpečnostným predpisom, ktorý by pracovníkovi ukladal, ako si má počínať, alebo mu zakazoval určitý spôsob práce. Ak teda pracovník použil určitej pracovnej pomôcky, ktorú považoval za vhodnú, neporušil svojím zavinením predpis k zabezpečeniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 28.03.1968

Spisová značka: 6 Cz 6/68

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu

Předpisy: 30/1965 Sb. § 3 65/1965 Sb. § 191

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 42

Predpis o vhodnej pracovnej pomôcke, ktorý prenecháva pracovníkovi, aby subjektívne posúdil vhodnosť použitej pracovnej pomôcky, nie je konkrétnym bezpečnostným predpisom, ktorý by pracovníkovi ukladal, ako si má počínať, alebo mu zakazoval určitý spôsob práce. Ak teda pracovník použil určitej pracovnej pomôcky, ktorú považoval za vhodnú, neporušil svojím zavinením predpis k zabezpečeniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 28. 3. 1968, [6 Cz 6/68](#).)

Žalobca sa dožadoval odškodnenia svojho pracovného úrazu, ktorý utrpel 9. 9. 1965 ako pracovník žalovaného; k úrazu došlo pri čistení nepohyblivej plošiny dopravného pásu, pri ktorom pás vtiahol žalobcovu ruku na výsypný valec a rozdrtil ju. Okresný súd v Prievidzi uznal rozsudkom z 9. 9. 1966 žalobu dôvodnou a uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi na bolestnom a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia čiastku 12.600 Kčs; súčasne uložil žalovanému, aby nahradil žalobcovi trovy konania a zaplatil štátu súdny poplatok. Svoje rozhodnutie odôvodnil okresný súd tak, že zistil z posudku znalca, že dopravný pás nebol opatrený náležitým krytom a tak došlo zo strany žalovaného k

porušení bezpečnostného predpisu.

Na odvolanie žalovaného prejednával vec Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý po doplnení konania zmenil rozsudkom zo 14. 3. 1967 rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zamietol žalobu. Krajský súd dospel najmä po doplnení znaleckého posudku k záveru, že ochranný kryt bol dostatočný, že však jedinou príčinou úrazu bola tá okolnosť, že žalobca čistil dopravný pás krátkou násadou do lopaty namiesto zoškrabovačom alebo lopatou a že použitá násada bola nevhodnou pomôckou pre čistenie; žalobca porušil jej použitím bezpečnostný predpis, totiž pokyn svojho predstaveného J. G., aby k čisteniu používal zoškrabovača alebo lopaty. Pretože podľa názoru krajského súdu bolo jedinou príčinou úrazu toto porušenie bezpečnostného predpisu žalobcom, sprostil sa žalovaný zodpovednosti podľa § 3 ods. 1 písm. a) zák. č. 30/1965

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu, že bol rozsudkom krajského súdu porušený zákon a tento rozsudok zrušil.

Z odôvodnenia:

Podľa ustanovenia § 04 040 ods. 3 Bezpečnostného predpisu Ústredného banského úradu pre hlbinné uholné bane z 15. 12. 1961, č. 5000/61, sa pod pásom smie čistiť len vhodnými pomôckami, napr. škrabkou s rovnou rukojeťou apod. Toto ustanovenie nemožno však pokladať za konkrétny bezpečnostný predpis, ktorého porušenie pracovníkom by organizáciu zbavovalo zodpovednosti v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) zák. č. 30/1965 Zb. /1/ Nejde totiž o predpis, ktorý by pracovníkovi konkrétne ukladal, ako si má počínať, alebo mu určitý spôsob práce zakazoval. Ak hovorí tento predpis o vhodnej pomôcke, prenecháva pracovníkovi, aby subjektívne posúdil vhodnosť použitej pomôcky; ak potom pracovník použije určitej pomôcky, ktorú považoval za vhodnú, nemožno hovoriť o tom, že svojim zavinením porušil bezpečnostný predpis. Hore citovaný bezpečnostný predpis ukladá preto v § 04 040 ods. 5 podniku doplniť toto ustanovenie o obsluhu dopravníka prevádzkovým poučením podľa miestnych pomerov a podľa návodu výrobcu.

Bolo teda povinnosťou žalovaného, aby svojím pracovníkom dal konkrétny pokyn, ktorými pomôckami majú čistenie vykonávať. Takýto pokyn žalobcovi jeho predstaveným J. G. udelený nebol. Tento predstavený žalobcu vypočutý ako svedek uviedol, že žalobcu náležite poučil a že žalobca mal k čisteniu použiť zoškrabovača, lopaty alebo iného predmetu, že však čistenie násadou do lopaty pokladá za úplne nedostačujúce. Z výpovede tohoto svedka vyplýva, že žalobcovi nebol daný konkrétny pokyn, čím smie a čím nesmie čistenie vykonávať. Ak teda žalobca použil násady do lopaty, ktorá vzhľadom na svoju nedostatočnú dĺžku nebola vhodnou pomôckou, nešlo o pomôcku, ktorej použitie bolo žalobcovi z bezpečnostných dôvodov zakázané; potom nemožno dospieť k záveru, že žalobca svojim zavinením porušil predpis alebo pokyn k zabezpečeniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) zák. č. 30/1965 Zb.

Pretože Krajský súd v Banskej Bystrici žalobu zamietol. vychádzajúc z iného právneho názoru, porušil tým zákon v ustanovení § 3 ods. 1 písm. a) zák. č. 30/1965 Zb.

1) porov. ustanovenie § 191 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) zák. práce.